

Odpowiedzialność cywilna uczestników procesu budowlanego

GDY PRZEPRASZAM NIE WYSTARCZY

Odpowiedzialność to obowiązek, moralny lub prawny, odpowiadania za swoje czyny i ponoszenie za nie konsekwencji. Zaś obowiązek, to konieczność zrobienia czegoś, wynikająca z nakazu wewnętrznego, administracyjnego lub prawnego.

Brzmi groźnie, prawda? Ale od czego mamy ubezpieczenia. Ubezpieczenia OC chronią przed koniecznością wypłacania samodzielnie przez uczestnika procesu budowlanego odszkodowania za szkodę wyrządzoną poszkodowanemu.

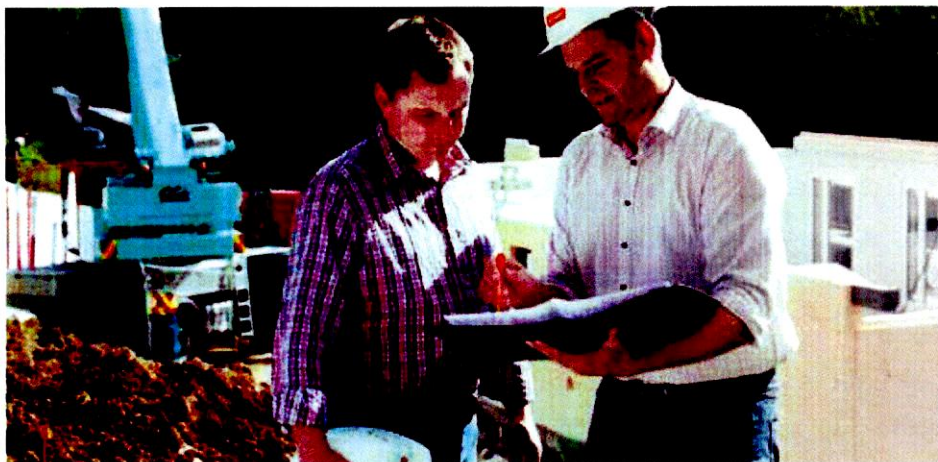
Zacznę od obowiązkowego OC architektów i inżynierów budownictwa. Ubezpieczenie to ma obowiązek zawrzeć każda osoba fizyczna, która wykonuje samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. Obejmuje ono ochroną wyłącznie odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego i osób, za które ponosi on odpowiedzialność cywilną, za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przez ubezpieczonego w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. Dlatego obejmuje ono ochroną także szkody wyrządzone przez pracowników oraz podwykonawców ubezpieczonego, jeżeli nie wykonują oni samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Nie obejmuje jednak ochroną szkód wyrządzonych przez inne osoby, które na zlecenie ubezpieczonego wykonują samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w zakresie posiadanych przez nie uprawnień budowlanych, np. szkód wyrządzonych przez zatrudnionych pracowników lub podwykonawców współpracujących z firmą ubezpieczonego. Ubezpieczenie to nie obejmuje również szkód związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez uczestnika procesu budowlanego, np. nie jest objęte ochroną zalania wynajmowanego lokalu lub szkody doznane przez jego pracowników. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również działalności w rozumieniu kodeksu spółek handlowych (np. Sp. z o.o.).

Z kolei, dobrowolne OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje ochroną odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe i osobowe powstałe w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez uczestnika procesu budowlanego i posiadany mieniem, np. obejmuje ochroną szkody powstałe w wyniku zalania lub szkody doznane przez pracowników. Nie obejmuje szkód wynikających z prowadzonej przez niego działalności zawodowej, np. jako kierownika budowy.

Mamy również dobrowolne ubezpieczenie OC z tytułu działalności zawodowej. Te, obejmują ochroną odpowiedzialność cywilną za szkody związane z wykonywaną działalnością zawodową. Pełni ono funkcję:

- ubezpieczenia nadwyżkowego, dla osób mających obowiązek zawarcia ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania określonego zawodu:
 - zawarcie tego ubezpieczenia ma na celu zwiększenie sumy gwarancyjnej za szkody wynikające z wykonywanej działalności zawodowej, gdyż minimalna suma gwarancyjna w obowiązkowym ubezpieczeniu OC jest za niska w stosunku do wysokości szkody, która może zostać wyrządzona,
 - odszkodowanie z tego ubezpieczenia jest wypłacane po wyczerpaniu sumy gwarancyjnej z obowiązkowego ubezpieczenia OC,

Fot. Farnacell

Odpowiedzialność uczestników procesu budowlanego dyktowana jest i egzekwowana na podstawie Prawa budowlanego, Kodeksu wykroczeń i Kodeksu cywilnego. Obok - krótka charakterystyka ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej uczestników procesu budowlanego.

- ubezpieczenia podstawowego, dla osób nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu OC z tytułu wykonywania określonego zawodu, np. geodety,

- stanowi dodatkowe zabezpieczenie przy realizacji kontraktów o wyższym ryzyku.

Z reguły nie obejmuje ochroną szkód rzeczowych i osobowych powstałych w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez uczestnika procesu budowlanego i posiadany mieniem.

Zwróć jeszcze uwagę na obowiązkowe OC osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej. Obejmuje ono ochroną wyłącznie odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej. Nie obejmuje szkód związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez osobę sporządzającą świadectwa charakterystyki energetycznej, np. nie obejmuje zalania wynajmowanego lokalu lub szkód doznanych przez jego pracowników.

Dlaczego konieczne jest posiadanie innych ubezpieczeń niż tylko OC obowiązkowe? Obowiązkowe ubezpieczenia OC nie obejmują szkód związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub mieniem wykorzystywanym w tej działalności, np. zalania wynajmowanego lokalu lub szkód doznanych przez pracowników. Odpowiedzialność za tego typu szkody gwarantuje tylko dobrowolne ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, rozszerzone o dodatkowe klauzule, np. klauzulę OC pracodawcy, OC za podwykonawców. Dlatego należy zawrzeć umowę dobrowolnego ubezpieczenia OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Obowiązkowe ubezpieczenia OC mają zbyt niską wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej, niewystarczającą na pokrycie nawet jednej szkody osobie, której trwały uszczerbek na zdrowiu orzeczono na ok. 50%, ani niewystarczającą na pokrycie jednej szkody w mieniu nawet w domu jednorodzinnym, wymagającym gruntownej przebudowy

dachu i ścian. Dlatego niezbędne jest rozszerzenie ochrony o dobrowolne ubezpieczenie OC z tytułu działalności zawodowej.

Posiadanie jedynie obowiązkowego ubezpieczenia OC może być przyczyną odrzucenia oferty składanej w trakcie przetargów, w których wymagane jest posiadanie ubezpieczenia OC działalności gospodarczej. Dotyczy to w szczególności działalności ogólnobudowlanej i instalacyjnej.

Kierownik budowy, który oprócz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, prowadzi działalność wykonawcy robót budowlanych (która oczywiście nie jest pełnieniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie) musi zawierać oprócz obowiązkowego ubezpieczenia OC także dobrowolne ubezpieczenie OC z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w związku z wykonywaniem robót budowlanych. Obowiązkowe ubezpieczenie OC nie obejmuje bowiem ochroną ubezpieczeniową działalności wykonawcy robót budowlanych.

I na koniec jeszcze ważna kwestia, koszty ubezpieczeń dobrowolnych. Członkowie Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa mogą korzystać z dedykowanych programów ubezpieczeń dostępnych w Hanza Brokers. Koszt nadwyżkowego ubezpieczenia OC (czyli dobrowolne ubezpieczenie OC z tytułu działalności zawodowej) uzależnione jest od wysokości sumy gwarancyjnej i kształtuje się:

100.000 EUR –	190 PLN
200.000 EUR –	390 PLN
300.000 EUR –	720 PLN
400.000 EUR –	1150 PLN
500.000 EUR –	1600 PLN

Składka na OC działalności gospodarczej dla firm ogólnobudowlanych zaczyna się już od 583 zł rocznie, a na OC działalności gospodarczej dla biur architektonicznych i projektowych – od 800 zł rocznie. Zapraszam.

ROBERT WĄGRODZKI,
HANZA BROKERS